

TR21 Trakya Bölgesinde İklim Değişimine Uyum için Nötr Arazi Bozunumu Projesi (CCAGP 088) Projesi İyi uygulama Örnekleri

Tarımsal Atıklardan Kompost Gübre Elde Edilmesi

Kompost, bir miktar organik maddenin bir araya toplanıp, bir yığın haline getirilmesiyle oluşur. Yaşamış olan her şey kompost yapılabilir.

Birçok insan, kompost yapmak için harcanan emek ve zamana değmeyeceğini, onun yerine doğrudan hayvan gübresi kullanmanın daha kolay ve yine aynı sonucu verdiğini düşünür. Ancak bu doğru değildir. Taze gübre, hayvanın vücudundan çıktığı andan itibaren besin değerini ve mikrobik zenginliğini kaybetmeye başlar. Toprağa karıştırılsa bile, gübrenin parçalanması zaman alır, özellikle de yağış ve nem oranının düşük olduğu yerlerde.

Kompost, toprak yapısını iyileştiren bir karışımdır. Eğer zengin mineral içeriği sağlanırsa, o zaman ham hayvan gübresinden çok daha zengin ve faydalı bir ürün elde edilir. Bu nedenle, gübrenin kompost işleminden geçirilmesi ürünlerdeki verimi, lezzeti, besin değerini artırırken, toprak zenginliğini tüketmeyen bir katkı maddesi sağlar.

Örnek bir uygulama Datça'da gerçekleştirilmiştir. Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği Datça'da "Tarımsal Atıklardan Kompost Gübre Elde Edilmesi" Projesi ile, bölgedeki potansiyeli değerlendirmek üzere harekete geçmiştir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen projede, kimyasal gübre kullanımı nedeniyle canlılığını giderek yitiren toprakların yeniden verimli hale getirilmesi, bölgede organik tarımın desteklenmesi ve küçük çiftçinin sürdürülebilirliğine destek olmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda ağırlıklı olarak badem ve zeytin ağaçlarının olduğu Datça'da, budama sonrası çıkan dal-budaklar yakılır veya çöp alanlarına gönderilir. Bu uygulama hem hava kirliliğine neden olur hem de yangın tehlikesi doğurur. Diğer yandan, yörede hayvancılığın azalması, kimyasal gübre kullanımının giderek artmasına yol açmaktadır. Sorun gibi görünen durumlar çoğu zaman bir potansiyeli barındırır. Datça'da dal-budak atıkları komposta dönüştürülerek hem yangın tehlikesi ve hava kirliliğinin önüne geçilebilir, hem de çiftçilerin kompost gübresini kullanarak kimyasal gübre kullanımı azaltılabilir. Aynı zamanda üretilen gübre, bölgedeki organik tarım yapan çiftçilerin sürdürülebilirliğine de katkıda bulunabilir.

İlgili video linki

Biyo-Atıklardan Kompost nasıl yapılır? -Buğday Derneği, Datça Kompost Eğitimi

<https://www.youtube.com/watch?v=VbOgcQvhmU>

Kaynak

Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği. Sağlıklı Toprak ve Sağlıklı Bitkiler İçin Kompost Rehberi. https://www.bugday.org/blog/wp-content/uploads/2021/04/KompostRehber_web.pdf

Bu yayın, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriğinden yalnızca Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi sorumludur. Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmıyor olarak yorumlanamaz